

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE
O REVIZJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI
na dan 31.12.2010. godine
Broj: 03-16/11**

Sarajevo, ožujak 2011. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI****NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi** za 2010. godinu (bilance stanja na dan 31. prosinca 2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Osnov izražavanja mišljenja:

- 1. Iskazani iznos obveza u iznosu od 239.853.486 KM (obveza prema PIO/MIO na ime već isplaćenih mirovina u iznosu od 180.971.968 KM; obveza prema osobama sa invaliditetom za izdana rješenja o uvođenju u pravo u iznosu od 58.881.517 KM) koje se odnose na 2008. i 2009. godinu, iskazane na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ ne mogu se u cijelosti potvrditi iz razloga što se ne raspolaže relevantnom dokumentacijom temeljem koje bi se potvrdio kako ukupan iznos navedenih obveza tako i broj korisnika i prava koji su isti ostvarili sukladno zakonskim propisima. Navedene obveze predstavljaju više stvoreni izdatak, (u prethodnim godinama i fiskalnoj 2010. godini) i iste nisu evidentirane na odgovarajućoj poziciji sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH (točke 5.5.1. i 5.5.2. Izvješća);**

2. Nije postupljeno, a što je konstatirano i prethodnim revizijama, sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu pravilnog izbora najpovoljnijeg ponuđača i sklapanje ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga u iznosu od 175.500 KM i 93.500 KM sa firmom COMP 2000 d.o.o. Sarajevo. Zaključenim ugovorima nije jasno definirana vrsta usluge kao ni cijena pojedinačnih usluga tako da se temeljem prezentiranih izvješća-faktura nije se mogla potvrditi utemeljenost utroška navedenih sredstava. Ugovori su se trebali realizirati isključivo po pisanim nalogima Ministarstva koji nisu sačinjavani, a koji bi potvrdili utemeljenost izvršenih usluga (točka 5.5.5. Izvješća);
3. Opravdanost isplate dijela izdataka temeljem ugovora o djelu u neto iznosu od 52.400 KM (bruto iznos 64.403 KM) ne možemo potvrditi iz razloga što su zaključeni za izvršenje onih poslova koji predstavljaju redovne poslove i zadatke uposlenih koji su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (točka 5.4.1. Izvješća);
4. Ne može se potvrditi da je realizacija sredstava doznačenih Elektronskom računarskom centru zdravstva i mirovinskog osiguranja d.o.o. Sarajevo u iznosu od 117.000 KM izvršena sukladno Odluci Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2010. godinu iz razloga neispunjavanja općih i posebnih kriterija. (točka 5.5.5. Izvješća);
5. Ne može se potvrditi da je realizacija sredstava Kapitalni transfer Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH u iznosu od 245.500 KM izvršena sukladno kriterijima utvrđenim Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (točka 5.6. Izvješća);

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi ne prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinac 2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskoga izvješćivanja tj. Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi tijekom 2010. godine nije bilo u točkama 1., 2., 3., 4. i 5. u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Sarajevo: 15.03.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME.....	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2009. GODINU.....	3
5.	NALAZI I PREPORUKE	4
5.1	Sustav internih kontrola.....	4
5.2	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	5
5.3	Proračun za 2010. godinu	6
5.4	Tekući rashodi	6
5.4.1	Izdaci za materijal i usluge	6
5.5	Tekući transferi.....	8
5.5.1	Transfer za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi.....	8
5.5.2	Transfer za PIO/MIO-refundiranje isplaćenih sredstava za isplaćene mirovine pod povoljnijim uvjetima sukladno donesenim uredbama i zakonima.....	9
5.5.3	Transfer za civilne žrtve rata	11
5.5.4	Transfer podrška upošljavanju invalidnih osoba.....	11
5.5.5	Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida	12
5.6	Kapitalni transfer Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH.....	13
5.7	Ostali nalazi	14
5.7.1	Transfer za fabriku urinara	14
5.8	IT sustav.....	14
5.9	Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2010. godine	15
6.	KOMENTAR	15
	PRILOG BR.1.....	1
	IZVRŠENJE PRORAČUNA FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI NA DAN 31.12.2010. GODINE	1

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI
za 2010. godinu

1. UVOD

Ministarstvo rada i socijalne skrbi (u daljem tekstu **Ministarstvo**) formirano je temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). **Ministarstvo** vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne skrbi, rada, mirovinskog i invalidskog osiguranja i to: politiku rada i zapošljavanja, radne odnose i prava iz radnog odnosa; zaštitu na radu; mirovinsko-invalidsko osiguranje; međunarodne konvencije sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, ugovore i bilateralne sporazume iz oblasti rada i zapošljavanja; socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštitu civilnih žrtava rata; zaštitu osoba sa invaliditetom; zaštitu obitelji, usvojenje i starateljstvo; socijalnu skrb i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnje ustrojstvo i način rada **Ministarstva**, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu. Radom **Ministarstva** rukovodi ministar i odgovoran je za rad, a sredstva za rad osiguravaju se u federalnom proračunu.

U **Ministarstvu** su na dan 31.12.2010. godine bila su 83 uposlena. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predviđeno je 95 radnih mjesta, dok je za 83 uposlena odobren Proračun FBiH za 2010. godinu.

Sjedište **Ministarstva** je u Sarajevu, u ulici Vilsonovo šetalište br.10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća **Ministarstva** za 2010. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finacijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li su finacijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazala finacijsko i materijalno stanje **Ministarstva** na dan 31.12.2010. godine, izvršenje Proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finacijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finacijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u razdoblju od prosinca 2010. godine do ožujka 2011. godine. Predmet revizije nisu bila rješenja o uvođenju u pravo korisnika prava utvrđenih zakonskim propisima.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem temeljem uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja **Ministarstva za 2010. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:**

- *Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu reguliranja pitanja isplate obveza nastalih u 2008. i 2009. godini temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne skrbi zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakona o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju, te uredbi koje je donijela Vlada FBiH o povoljnijim uvjetima umirovljenja.*
- *Potrebno je nastaviti aktivnosti u svezi analize donesenih zakona i uredbi koje tretiraju umirovljenje pod povoljnijim uvjetima u cilju zakonskog reguliranja obveza utvrđenih donesenim uredbama od strane Vlade FBiH, kao i osiguranje potrebnih sredstava za isplate mirovina utvrđenih ovim propisima.*
- *Potrebno je utvrditi stvarno stanje duga prema neratnim invalidima u prethodnom razdoblju koje je nastalo provedbom Zakona o osnovama socijalne skrbi i zaštite obitelji sa djecom na dan 31.12.2010. godine, broj korisnika i broj prava po korisniku. Također je potrebno da se izvrši usuglašavanje stanja iskazanog u Glavnoj knjizi trezora sa stanjem iskazanim u bazi podataka Sektora za zaštitu osoba sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata i da se navedeni podaci periodično usuglašavaju.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja prava poduzme aktivnosti na osiguravanju elektronskog registra korisnika mirovina koje sukladno zakonskim i ostalim propisima isplaćuje PIO/MIO, a za koje se sredstva osiguravaju u Proračunu FBiH.*
- *Potrebno je poduzeti dodatne aktivnosti u cilju realiziranja Zaključka Vlade FBiH broj 601/09 od 30.07.2009. godine u cilju iznalaženja načina za izmirenje duga za neratne invalide i osigurati proračunska sredstava za isplatu stvorenih obveza.*
- *Sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH sve rashode i izdatke priznavati i iskazivati temeljem uredno ispostavljenih i iskontroliranih knjigovodstvenih isprava na odgovarajućim pozicijama u onom razdoblju kada je obveza i nastala.*
- *Proračunska sredstva koristiti za namjene i u visini predviđene u posebnom dijelu Proračuna, kao i doznaku sredstava vršiti sukladno odluci Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava poštujući kriterije raspodjele, svrhu raspodjele i korisnika raspodjele sredstava iz programa.*
- *Potrebno je da se prilikom zaključivanja ugovora o pružanju usluga unosa u bazu podataka ne ratnim invalidima urede jasno vrste, količine i cijene pojedinačnih usluga, kao i da se realizacija vrši sukladno Odluci Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima.*
- *Potrebno je da se poduzmu dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključka Vlade FBiH, broj: 588/2009 od 30.07.2009. i 367/2010 od 14.04.2010. godine u cilju donošenja sporazuma o načinu izmirenja obveza temeljem isplata mirovina pod povoljnijim uvjetima.*
- *Prilikom zaključivanja ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga jasno i konkretno specificirati vrstu, količinu i cijenu usluga, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i da se istim obuhvate odredbe o tajnosti podataka, način pristupa IT resursima i da se angažiranje vrši isključivo po pisanom nalogu Ministarstva.*
- *Sukladno odredbama Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, vršiti stručni i upravni nadzor nad ustanovama koje osniva Federacija, kao i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po istom.*
- *Potrebno je da Ministarstvo osigura dosljednu primjenu Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, kao i da osigura adekvatan nadzor nad zakonskim korištenjem prava utvrđenih Zakonom o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom.*
- *Sukladno Zakonu o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH sa Federalnim ministarstvom za pitanja branitelja i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata*

donijeti pravilnik kojim će se urediti jedinstvena elektronska baza podataka korisnika prava na gotovinsku naknadu pojedincima.

- *Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršilaca vršiti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBi, a ugovore o djelu zaključivati za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih.*
- *Sukladno Pravilniku o internoj kontroli i Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika Federalnog ministarstva financija kroz uspostavu interne revizije na način i uvjetima predviđenih istim osigurati nadgledanje provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.*
- *Potrebno je da Ministarstvo prati namjenski utrošak doznačenih proračunskih sredstava za izgradnju Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima i temeljem konstatiranog da poduzme adekvatne mjere.*
- *Potrebno je u suradnji sa nadležnim institucijama nižih razina vlasti osigurati dosljednu primjenu Naputka o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava kao i načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.*
- *Proračunska sredstva trošiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH za namjene i u visini određene u posebnom dijelu proračuna.*
- *Izraditi strateški plan razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva. Osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2009. GODINU

Na temelju izvršene revizije financijskih izvješća za 2010. godinu, a u sklopu iste i provjere da li se postupalo po preporukama danim u prethodnim revizijama, ističemo da Ministarstvo nije postupilo po preporukama koje se odnose na:

- osiguranje nadgledanja provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- donošenje procedura i pravila korištenja zaštite IT sustava;
- vršenje upravnog nadzora sukladno Zakonu o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom i nad stručnim radom ustanova koje osniva Federacija;
- vršenja upravnog nadzora i kontrole namjenskog trošenja sredstava namijenjenog za ostvarivanje prava po istom;
- osiguranja adekvatnih evidencija podnesenih zahtjeva i izvršenih povrata od korisnika prava koji su ta prava izgubili;
- iskazivanja rashoda na odgovarajućoj poziciji sukladno člancima 59. i 74. Zakona o proračunima u FBiH i člancima 5. i 20. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH;
- poduzimanja aktivnosti u dijelu isplate obveza nastalih u 2008. i 2009. godini temeljem Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakona o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o pravima branitelja i članova njihove obitelji te uredbi koje je donijela Vlada FBiH o povoljnijim uvjetima umirovljenja;
- angažiranja uposlenika sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u dijelu zaključivanja ugovora o djelu;
- osiguranja adekvatnih evidencija korisnika mirovina koje sukladno zakonskim i ostalim propisima isplaćuje Zavod za PIO/MIO, za koje se sredstva osiguravaju u proračunu, a u cilju uspostavljanja kontrole;
- priznavanje i iskazivanje svih rashoda na odgovarajućim pozicijama i u onom razdoblju kada je obveza i nastala;

- osiguranja adekvatnog nadzora nad zakonskim korištenjem prava utvrđenih Zakonom o osnovama socijalne skrbi, zaštite i civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom i primjene Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načinu vođenja evidencija o korisnicima prava;
- zaključivanje ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga da se jasno i konkretno specificiraju vrste, količine i cijene usluga i obuhvaćanja tajnosti podataka, način pristupa IT resursima kao i prava vlasništva;
- izbora najpovoljnijeg ponuđača za pružanje i održavanje računarsko informatičkih usluga;
- aktivnosti na povratu iznosa od 79.500 KM dodjelom za zapošljavanje invalidnih osoba kako bi se povrat osigurao u što kraćem roku;
- izrade strateškog plana razvoja IT sustava kojim bi se osigurala podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva;
- osiguranja pisanih procedura za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji; aktivnosti na prikupljanju dokumentacije o vlasništvu nad nepokretnom imovinom ili pravom na raspolaganje u cilju ulaska u posjed iste.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na: poduzimanje aktivnosti na osiguranju dostavljenih izvješća o namjenskom utrošku sredstava (u 2006. i 2007. godini) u iznosu od 243.902 KM;

- sačinjavanje godišnjeg izvješća o radu i rada povjerenstva za implementaciju članka 143. Zakona o radu,
- postupanje sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u cilju ostvarivanja temeljnih prava osoba sa invaliditetom u zakonskom roku i osiguranja proračunskih sredstava sa nadležnim institucijama za isplatu priznatih prava,
- postupanje sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH i internim aktima Ministarstva u dijelu pravilnog izbora vrste postupka i pravovremenog provođenju postupka,
- poduzimanje aktivnosti analize zakona i uredbi o povoljnijem umirovljenju i prijedlogu zakona na temelju kojeg će se na jedinstven način urediti umirovljenje pod povoljnijim uvjetima.

U cijelosti se postupilo po preporuci koja se odnose na:

- praćenje namjenskog utroška sredstava namjenjenih za upošljavanje invalidnih osoba u 2009. godini realiziranih putem PIU SESER.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

Organizacija i način rada Ministarstva uređeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, kojim su utvrđeni poslovi i zadaci svakog radnog mjesta broj izvršilaca u odnosu na određena radna mjesta, status izvršilaca po radnim mjestima i potrebni uvjeti za vršenje poslova radnih mjesta. Revizijom je utvrđeno da se za obavljanje poslova uređenih Pravilnikom već dvije godine angažiraju fizičke osobe temeljem zaključenih ugovora o djelu, a ne vrši se popuna radnih mjesta-pomoćnika ministra Sektora za pravne i kadrovske, ekonomsko-financijske i opće poslove, što se može odraziti na efikasno obavljanja utvrđenih poslova. Ministarstvo je sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika donijelo pisane procedure osim procedura i pravila korišćenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava. Donešen je i Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima. Sukladno istom ministar je rješenjem formirao Povjerenstvo za internu kontrolu koje je tijekom 2010. godine vršilo financijsku kontrolu. U Izvješću o radu Povjerenstva za devet mjeseci 2010. godine konstatacije potvrđuju da nisu uočeni značajni nedostaci, odnosno izvješće predstavlja jedno statističko izvješće u kojem se jednim dijelom navodi utrošak proračunskih sredstava temeljem pozicija tekućih transfera, ali bez uočenih značajnih nedostataka. Međutim, uvidom u dokumentaciju u svezi realizacije tekućih transfera utvrđeni su propusti. Kao i prethodne godine tako i ove u nekim slučajevima su stvarani izdaci za transfere za neratne invalide i transfere za civilne žrtve rata korisnicima prava koja su ta prava izgubili, a da centri za socijalni rad nisu o tome blagovremeno obavještavali Ministarstvo, tako da se dešavalo da su za osobu koja je umrla isplate vršene i po 3 godine od dana smrti. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u svezi korišćenja službenih vozila i kontrole potrošnje goriva, ne možemo potvrditi da su u svim slučajevima službena vozila korišćena

u svrhu obavljanja službenih poslova, niti je u cijelosti vršena kontrola potrošnje sukladno internim aktima Ministarstva. Sukladno Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika, kao i Odlukom Vlade FBiH o utvrđivanju korisnika proračuna FBiH za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo financija, internu reviziju trebalo je da uspostavi ovo Ministarstvo. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predviđeno je radno mjesto za obavljanje poslova interne revizije, a tijekom 2010. godine nije izvršeno popunjavanje navedenog radnog mjesta, a što smo konstatirali i izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2009. godinu.

Pored navedenog u izvješću, utvrđeno je da se pojedine kontrolne aktivnosti ne provode na način kako je definirano donesenim procedurama: kod troškova reprezentacije, putnih troškova i telefonskih usluga.

Sukladno Pravilniku o internoj kontroli i Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika Federalnog ministarstva financija kroz uspostavu interne revizije na način i uvjetima predviđenih istim osigurati nadgledanje provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakon o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom (u daljem tekstu Zakon o osnovama socijalne skrbi) definira temeljna prava socijalne skrbi i osoba sa invaliditetom. Sukladno istom centralnu evidenciju o izvršenim isplatama vodi Ministarstvo. Naputkom o načinu isplate novčanih primanja osoba sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, uređena je obveza županijskih centara za socijalni rad da u roku od petnaest dana obavještavaju Ministarstvo o gubljenju prava korisnika. Prezentirana dokumentacija potvrđuje da je Ministarstvo vršilo isplatu korisnicima prava nakon gubljenja istog. Ne može se potvrditi da je uspostavljen adekvatan nadzor nad provođenjem navedenog Zakona i Naputka posebno u dijelu pravovremenog objavljanja korisnika kojima je to pravo prestalo. Prema podacima iz Izvješća o radu Ministarstva za 2010. godinu izvršeni su povrati u iznosu od 86.115 KM. Nije predložena dokumentacija iz koje se može zaključiti da je uspostavljena adekvatna evidencija korisnika kojima je prestalo pravo, iznos sredstava za koje nije izvršen povrat (kako iz tekuće tako i iz prethodnih godina) radi čega se nije moglo potvrditi da su od strane Ministarstva poduzete adekvatne mjere na povratu istih.

Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne skrbi definirano je da Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona kao upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava, a koja se osiguravaju iz federalnog proračuna namijenjenih za ostvarivanje ovih prava. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je zbog neblagovremene kontrole i nadzora vršena neutemeljena isplata korisnicima prava koji su ta prava izgubili. Ministarstvo je vršilo povrat tih sredstava na način da je umanjivalo iznos mjesečnih sredstava za isplatu županijskim službama narednog mjeseca za iznos više isplaćenih sredstava u prethodnom mjesecu. Ovakav način vršenja povrata nije uređen propisima koji reguliraju isplate ovih prava. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je ostvaren adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem proračunskih sredstava sukladno navedenom zakonu, kao i da su povrati na navedeni način utemeljeni na zakonskim propisima. Sukladno Zakonu o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH uređeno je da Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi i Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, u roku od 120 dana od stupanja na snagu navedenog zakona, donesu pravilnik kojim će urediti način na koji će se formirati jedinstvena elektronska baza podataka, način na koji će se prikupljati podaci, klasifikacija svih podataka u Jedinstvenoj bazi podataka, forma standardiziranih obrazaca za prikupljanje podataka i formati izvješća koja se generišu temeljem prikupljenih podataka. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je postupljeno po odredbama navedenog zakona.

Sukladno odredbama Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, vršiti stručni i upravni nadzor nad ustanovama koje osniva Federacija, kao i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po istom.

Sukladno Zakonu o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH sa Federalnim ministarstvom za pitanja branitelja i invalida odbrambeno–oslobodilačkog rata donijeti pravilnik kojim će se urediti jedinstvena elektronska baza podataka korisnika prava na gotovinsku naknadu pojedincima.

Potrebno je u suradnji sa nadležnim institucijama nižih razina vlasti osigurati dosljednu primjenu Naputka o načinu isplate novčanih primanja osoba sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava kao i načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.

5.3 Proračun za 2010. godinu

U Godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna za 2010. godinu ukupni izdaci su iskazani u iznosu od 360.462.394 KM, što je za 3.790.787 KM manje od odobrenih sredstava. Ne realizirana sredstva se najvećim dijelom odnose na sredstva „tekućih transfera“.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Proračunskim zahtjevom za 2010. godinu **traženo ukupno 627.794.344 KM, a odobreno 266.235.344 KM ili 42,40%**. Proračunski zahtjev, kada su u pitanju tekući transferi, temeljio se na potrebama isplate mirovina po povoljnijim uvjetima i odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o PIO/MIO od 225.310.800 KM i zahtjevu za isplatu mirovina obveza - duga iz prethodnih godina od 206.363.902 KM, što su potrebna sredstva samo temeljem transfera tražena od 431.674.702 KM. Tijekom 2010. godine zbog nedostatka sredstava iz tekuće pričuve Vlada FBiH odobrila je Ministarstvu sredstva u visini od 13.000.000 KM (transfer PIO/MIO) i 39.000.000 KM umanjenjem pozicije Federalnog ministarstva financija pozajmljivanje drugim razinama, a povećanjem pozicije Ministarstva za transfer PIO/MIO. Izmjenama i dopunama Proračuna je uvećan za **98.031.500 KM** i to cjelokupan iznos temeljem tekućih transfera. Prema prezentiranoj dokumentaciji zbog nedostatka sredstava odobrenih proračunom za isplatu određenih izdataka nastalih temeljem provedbe zakonskih i ostalih propisa, **odrazilo se na ne izmirenje obveza u iznosu od 239.853.486 KM (obveza prema PIO/MIO na ime već isplaćenih mirovina u iznosu od 180.971.968 KM; obveza prema osobama sa invaliditetom od 58.881.517 KM za 2008. i 2009. godinu), evidentirane na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“**. Iskazivanje navedenih obveza na ovoj poziciji ima utjecaj na istinit i točan prikaz rezultata poslovanja i izvršenja proračuna za fiskalnu godinu.

Struktura navedenih izdataka je dana u Tabeli br. 1. priloga izvješća.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu reguliranja pitanja isplate neizmirenih obveza nastalih temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakona o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju, te uredbi koje je donijela Vlada FBiH o povoljnijim uvjetima umirovljenja.

5.4 Tekući rashodi

5.4.1 Izdaci za materijal i usluge

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u iznosu od 63.860 KM. U okviru ove pozicije evidentirani su troškovi nastali temeljem ugovora o djelu zaključeni sa 4 osobe za redovne poslove i zadatke utvrđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu kao što su: poslovi upravljanja putničkim vozilom i vođenje evidencije o vozilu i njegovoj uporabi, obavljanje operativno analitičkih poslova vezanih za socijalnu skrb i skrb obitelji i djece, praćenje primjene potrebnih matematskih metoda u oblasti financija i pripreme proračuna i obavljanje administrativnih poslova – priprema sjednice Vlade FBiH. Ugovori su se zaključivali sa istim osobama i za iste poslove i u 2009. godini. Mjesečni iznosi naknade kretali su se u rasponu od 800 KM do 1.700 KM zavisno od ugovorene vrste posla. Navedeni poslovi imaju karakter trajnosti što potvrđuje i činjenica da su se ugovori konstantno obnavljali od 2007. godine. Osobi sa kojom je zaključen ugovor o djelu za poslove upravljanja putničkim vozilom obračunavale su se i isplaćivale dnevnice za službena putovanja kao i troškovi nastali u vezi sa tim putovanjem. Isplata ove vrste troškova nije obuhvaćena zaključenim ugovorom o djelu. Izvješća o radu osoba sa kojima su zaključeni ugovori o djelu nisu ovjereni od strane ovlaštenih osoba niti je na istima naznačeno kome se dostavljaju. **Temeljem naprijed navedenog konstatirano je da su ugovori o djelu zaključivani za poslove koji predstavljaju redovne poslove i zadatke utvrđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, a za koje se angažiranje izvršilaca trebalo provoditi sukladno procedurama propisanim Zakonom o državnoj službi u FBiH i**

Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, te iz tih razloga ne potvrđujemo utemeljenost troškova u navedenom iznosu.

Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršilaca vršiti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih.

Izdaci za rad povjerenstava iskazani su u iznosu od 31.383 KM. U okviru ove pozicije, iskazani su izdaci za rad **Povjerenstva za utvrđivanje prijedloga kandidata za članove Nadzornog odbora Elektronskog računarskog centra zdravstva i mirovinskog osiguranja d.o.o. Sarajevo – ERC ZIPO, d.o.o. Sarajevo** u iznosu od 4.000 KM kao i izdaci za rad **Povjerenstva za izradu Strategije za izjednačavanje mogućnosti za osobe sa invaliditetom u FBiH 2010-2014** u iznosu od 3.212 KM. Uvidom u Zapisnike povjerenstva i ostalu dokumentaciju konstatirali smo da su članovi do donošenja Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH (30.07.2010. godine) obavljali poslove i zadatke u tijeku radnog vremena. Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o radu ali isti nije ovjeren od strane ovlaštene osobe. Temeljem prethodno navedenog, ne možemo potvrditi utemeljenost isplate naknade za rad povjerenstava u navedenim iznosima jer isto nije sukladno Odluci o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe kojom je utvrđeno da članovi povjerenstva imaju pravo na ostvarivanje naknade za rad u povjerenstvima ukoliko su poslove i zadatke koji su im dodijeljeni, obavljali van radnog vremena. Također ne možemo potvrditi ni isplate izvršene poslije stupanja na snagu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH kojim je uređeno da se isplate članovima povjerenstva vrše u visini jedne i pol osnovice za obračun plaće, a da tačan iznos odnosno visinu naknade za rad svojim aktom utvrđuje Vlada FBiH.

Izdaci za rad Povjerenstva za implementaciju članka 143. Zakona o radu iskazani su u iznosu od 8.581 KM. Prezentirana su nam izvješća o radu povjerenstva temeljem kojih smo konstatirali da povjerenstvo ni ove, kao ni prethodnih godina, nije radilo povjerenički, već se isplata vršila svakom članu povjerenstva temeljem broja predmeta koji je isti obradio.

Na poziciji izdataka za rad povjerenstva evidentiran je i isplaćen neto iznos od 3.600 KM koji se odnosi na 12 mjesečnih isplata u iznosu od 300 KM za obavljanje poslova kontakt osobe za Projekat **”Sjednica bez papira”**, te za održavanje i up-date stranice Ministarstva, što podrazumijeva održavanje i up-date stranice, mijenjanje sadržaja site-a, strukture stranice, teksta, slika, filmova i ostalih dokumenata. Ministar je donio rješenje kojim se namješteniku – tehničkom tajniku u Kabinetu ministra odobrava isplata u navedenom mjesečnom iznosu za navedene poslove. Ne možemo potvrditi utemeljenost isplate ove naknade, jer se navedeni poslovi nalaze u opisu redovnih poslova tehničkog tajnika, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, a za koje namještenik prima plaću sukladno zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast. Navedeno je isticano i u izvješću revizije za 2009. godinu i dana je preporuka, po kojoj ovo Ministarstvo nije postupilo.

Potrebno je prilikom isplate naknada članovima povjerenstva obračun i isplatu vršiti sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine na način i u visini uređenim člankom 41. istog.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu od 38.994 KM. Uvidom u primjenu Uredbi o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnika o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga konstatirano je da se putni nalozi - PN 4 obrasci nisu popunjavali sukladno navedenim aktima (nije upisano početno i krajnje stanje brojila vozila kao ni prijeđena kilometraža, nije upisan broj osoba u vozilu, potpis osobe koja je upravljala vozilom, nije navedeno vrijeme polaska i dolaska, osobe svojim potpisom nisu potvrdile stanje vozila bez vidljivih nedostataka pri njegovom preuzimanju). Također, poređenjem podataka navedenih u PN 4 obrascima i putnim nalogima vozača ustanovili smo da postoje određena neslaganja u dijelu vremena u kojem se službeno putovanje obavljalo kao i relacija kretanja. Iz navedenih razloga nismo u mogućnosti potvrditi tačnost evidencija, a sukladno tome ni opravdanost nastanka izdataka za troškove goriva u navedenom iznosu.

Naputkom o kontroli i utrošku goriva za prevoz službenim automobilima utvrđena je potrošnja goriva po tipovima vozila koja koristi Ministarstvo. Temeljem uvida u PN 4 obrasce, evidencije o utrošku goriva te izvješća o potrošnji goriva, konstatirali smo da je bilo prekoračenja utvrđenih normi potrošnje goriva koje se

nisu obrazlagale kako je to predviđeno navedenim Naputkom. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je menadžment Ministarstva pregledao izvješća o potrošnji goriva, da je utvrdio sankcije za utvrđena prekorčenja niti da je poduzimao adekvatne aktivnosti na otklanjanju utvrđenih nepravilnosti. Uvidom u dokumentaciju uočili smo da su određena vozila korištena u dane vikenda kao i za praznike. Tijekom revizije nije nam dostavljena dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su službena vozila Ministarstva vikendom i za praznike korištena za obavljanje zadataka iz nadležnosti Ministarstva. Člankom 8. Pravilnika utvrđeno je da su nakon završenog radnog vremena, odnosno obavljene službene obveze zadužene osobe dužne automobile parkirati na osiguranom parking prostoru ispred sjedišta Ministarstva u ulici Vilsonovo šetalište broj 10. Ove godine, kao ni prethodne, nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se sva vozila parkiraju na predviđenom mjestu i da se o tome vodi evidencija.

Korištenje službenih vozila vršiti sukladno Uredbi o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga i Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila Ministarstva, a posebno u dijelu evidentiranja korištenja i parkiranja vozila, kao i korištenja vozila samo za službene potrebe Ministarstva.

5.5 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 355.527.482 KM što je u odnosu na prethodnu godinu više za 104.588.711 KM ili 38,91%.

5.5.1 Transfer za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi

Transfer za osobe sa invaliditetom planiran je u iznosu od 150.000.000 KM, a ostvaren je u visini od 149.998.755 KM. Pravo na socijalnu skrb prema odredbama Zakona o osnovama socijalne skrbi imaju osobe koja se nalaze u stanju socijalne skrbi. Iznos naknade se utvrđuje rješenjem temeljem Pravilnika o ocjenjivanju oštećenja organizma kod osoba sa invaliditetom u postupku ostvarivanja prava po navedenom Zakonu. Naputkom o načinu isplate novčanih primanja osoba sa evidencije o korisnicima prava utvrđen je način isplate sredstava. Visina naknade korisnika ovih prava je precizirana člankom 18. točka f navedenog Zakona. Sredstva za ostvarenje ovih prava se osiguravaju u Proračunu FBiH. Koeficijent za obračun mjesečne naknade primanja osoba sa invaliditetom utvrđen je od 0,9 sukladno Zakonu o načinu ostvarivanja ušteda u FBiH i odluci Vlade FBiH broj:589/09 od 30.07.2009. godine.

Izmjenama i dopunama proračuna od planiranih sredstava 150.000.000 KM predviđeno je 45.000.000 KM za izmirenje obveza nastalih, a neizmirenih u prethodnom razdoblju i to: „**Transfer osoba sa invaliditetom-neratni invalidi**“ (isplata duga po Zakonu o osnovama socijalne skrbi koji je važio do 11.03.2009. godine) 30.000.000 KM (realizirano 37.967.739 KM) i „**Transfer osoba sa invaliditetom-neratni invalidi**“ (isplata duga temeljem izmjena i dopuna Zakona o osnovama socijalne skrbi od 01.10.2009. godine) 15.000.000 KM (realizirano 13.538.794 KM). Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila uvećanje pozicije „Transfer osoba sa invaliditetom – neratni invalidi“ za 7.967.739 KM odnosno dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je uvećanje navedene pozicije izvršeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH u 2010. godini.

Vezano za realizaciju transfera za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi konstatirano je da je na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ na dan 01.01.2010. godine iskazana obveza u iznosu od 108.055.580 KM temeljem Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom. Navedene obveze se odnose na obračunate i neisplaćene obveze iz prethodnih godina koje nisu evidentirane u prethodnim godinama na odgovarajućim pozicijama rashoda sukladno zakonskim i ostalim propisima i kao takve nisu imale utjecaja na financijski rezultat. Iskazano stanje navedenih obveza u Glavnoj knjizi riznice nije se moglo potvrditi iz razloga što prezentirani podaci iz baze podataka Sektora za zaštitu osoba sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata potvrđuju utvrđen dug po naprijed navedenim osnovama u iznosu od 97.781.294 KM. Na dan 31.12.2010. godine na navedenoj poziciji iskazano je stanje u iznosu od 58.881.517 KM. Nije nam prezentirano stanje duga po korisnicima prava po starom zakonu na dan 31.12.2010. godine, na način da je kreirano iz arhivske kopije baze podataka SOTAC, kao i da je ovjereno, iskontrolirano i potvrđeno od nadležne osobe i sukladno računovodstvenim propisima odloženo u knjigovodstvenu dokumentaciju.

Povjerenstvo za popis potraživanja i obveza na dan 31.12.2010. godine konstatiralo je stanje neizmirenih obveza temeljem duga na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ za neratne invalide u iznosu od 58.881.517 KM. Međutim nije prezentirana dokumentacija temeljem koje je utvrđeno stanje navedene obveze. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi u cjelosti iznos iskazanih obveza iz razloga što se ne raspolaže relevantnom dokumentacijom temeljem koje bi se potvrdio kako ukupan iznos navedenih obveza tako i broj korisnika i prava koji su isti ostvarili sukladno zakonskim propisima. Navedene obveze predstavljaju više stvoreni izdatak u prethodnom razdoblju i iste nisu evidentirane na odgovarajućoj poziciji sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

Vlada FBiH je **Zaključkom broj 601/09 od 30.07.2009. godine zadužila Federalno ministarstvo financija i ovo Ministarstvo da utvrde model za izmirenje duga prema neratnim invalidima koji je nastao provedbom Zakona o osnovama socijalne skrbi**. Međutim, ne može se potvrditi da su od strane istih poduzete adekvatne aktivnosti tijekom 2010. god. kao i da je osiguran potreban iznos sredstava za izmirenje obveza temeljem ispostavljenih rješenja o uvođenju korisnika u pravo.

Potrebno je utvrditi stvarno stanje duga prema neratnim invalidima u prethodnom razdoblju koje je nastalo provedbom Zakona o osnovama socijalne skrbi zaštite civilnih žrtava rata na dan 31.12.2010. godine, broj korisnika i broj prava po korisniku. Također je potrebno da se izvrši usuglašavanje stanja iskazanog u Glavnoj knjizi trezora sa stanjem iskazanim u bazi podataka Sektora za zaštitu osoba sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata i da se navedeni podaci periodično usuglašavaju.

Potrebno je poduzeti dodatne aktivnosti u cilju realiziranja Zaključka Vlade FBiH broj 601/09 od 30.07.2009. godine u cilju iznalaženja načina za izmirenje duga za neratne invalide i osigurati proračunska sredstava za isplatu stvorenih obveza.

Proračunska sredstva trošiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna u FBiH za namjene i u visini određene u posebnom dijelu proračuna.

5.5.2 Transfer za PIO/MIO-refundiranje isplaćenih sredstava za isplaćene mirovine pod povoljnijim uvjetima sukladno donesenim uredbama i zakonima

„Transfer za PIO/MIO - Refundacija sredstava za mirovine vojnih umirovljenika po povoljnijim uvjetima“ odobrena su sredstva u iznosu od 175.150.000 KM. Obveza izdvajanja iz proračuna sredstava za refundaciju PIO/MIO-u utvrđena su Zakonom o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, kao i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom invalidskom osiguranju. Uredbom o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBiH, Uredbom o stjecanju prava na starosnu mirovinu po povoljnijim uvjetima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva obrane.

Naprijed navedenim zakonskim propisima uređeno je da će se sredstva za isplatu ovih mirovina osigurati Proračunom FBiH sve dok korisnici mirovina ne ispune uvjete za starosnu mirovinu sukladno Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju u FBiH. Uredbom Vlade FBiH od 04.11.2009. godine izvršene su izmjene i dopune Uredbe o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBH (Uredba II) i Uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o stjecanju prava na starosnu mirovinu pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva obrane (Uredba III) u dijelu da se sredstva potrebna za pokriće obveza nastalih sukladno ovim uredbama osiguravaju u iznosu od 50% iz sredstava koja se vode na posebnom podračunu nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja u FBiH i 50% potrebnih sredstava iz proračuna FBiH. Sredstva se osiguravaju za korisnike mirovina koji su umirovljeni po Uredbi II do donošenja odgovarajućeg Zakona, a za korisnike mirovina po Uredbi III sve dok je Uredba na snazi.

Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju uređeno je da će se u Proračunu FBiH osigurati sredstva za pokriće dijela visine mirovine osobama temeljem priznatog posebnog staža (vrijeme koje je provedeno u obrani odnosno u pripremi za obranu BiH u periodu 18.09.1991.-23.12.1995. godine). Naprijed navedenim Zakonom uređeno je i da će se vojnim osiguranicima pripadnicima bivše JNA državljanima BiH, korisnicima mirovina koji imaju prebivalište na teritoriji Federacije, mirovina isplaćivati u visini od 50% iznosa mirovine određene sukladno propisima o

mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu ovog Zakona. Sredstva za isplatu ovih mirovina osiguravaju se u Proračunu FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je Federalni zavod PIO/MIO redovno mjesečno nakon izvršenih isplata mirovina po naprijed navedenim osnovama dostavljao zahtjeve za refundaciju Ministarstvu (Sektoru za mirovinsko i invalidsko osiguranje i međunarodnu regulativu socijalnog osiguranja). Međutim iz prezentiranog ne može se potvrditi da je od strane istog vršena adekvatna kontrola dostavljenih zahtjeva za refundaciju. Unos obveza vršen je od strane Odsjeka za ekonomsko-financijske, računovodstvene poslove i poslove nabave na način da se putem naloga za knjiženje obveza unosila u Glavnu knjigu riznice u iznosima koji nisu identični visini iznosa iz zahtjeva PIO/MIO. Ne možemo potvrditi da je uspostavljena adekvatna evidencija korisnika i prava po korisnicima koja se isplaćuju putem PIO/MIO a za koja se sukladno zakonskim propisima i ostalim propisima sredstva osiguravaju u Proračunu FBiH, a temeljem koje bi se vršilo praćenje i kontrola realizacije proračunskih sredstava. Ukupna realizacija po naprijed navedenim mirovinama iskazana je u iznosu od 175.150.000 KM koliko je Proračunom FBiH za 2010. godinu i odobreno. U navedenom iznosu je i izmirenje obveza za PIO iz 2009. godine od 7.000.000 KM.

Potrebno je nastaviti aktivnosti u svezi analize donesenih zakona i uredbi koje tretiraju umirovljenje pod povoljnijim uvjetima u cilju zakonskog reguliranja obveza utvrđenih donesenim uredbama od strane Vlade FBiH, kao i osiguranje potrebnih sredstava za isplate mirovina utvrđenih ovim propisima.

Potrebno je da Ministarstvo u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja prava poduzme aktivnosti na osiguranju elektronskog registra korisnika mirovina koje sukladno zakonskim i ostalim propisima isplaćuje PIO/MIO, a za koje se sredstva osiguravaju u Proračunu FBiH.

Na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ iskazana je obveza prema Federalnom zavodu PIO/MIO od 180.971.968 KM na ime duga za isplaćene mirovine do 31.12.2010. godine. Prema podacima obveze se odnose na:

u KM		
Redni broj	Zakonski temelj	Obveze na dan 31.12.2010. godine
1.	Uredba o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBiH („Sl. novine FBiH”, broj 18/04 i 27/04, 47/04 i 77/09).	14.996.012
2.	Uredba o stjecanju prava na starosnu mirovinu po povoljnijim uvjetima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva od brane („Sl. novine FBiH”, broj 75/06 58/07 ,89/07, 31/08 i 77/09).	52.655.250
3.	Zakon o demobiliziranim braniteljima i članovima njihovih obitelji („Sl. novine FBiH”, broj 61/06 27/08 i 32/08).	35.137.916
4.	Zakon o pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Sl. novine FBiH”, broj 33/04, 56/05 i 70/07).	4.395.241
5.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH”, broj 4/09 od 26.01.2009. godine) za mirovine temeljem priznatog posebnog staža, članak 94. Zakona.	73.337.293
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH”, broj 4/09 od 26.01.2009. godine) za isplatu mirovina bivše JNA, članak 139. Zakona.	450.253
	UKUPNO	180.971.968

Prema prezentiranoj dokumentaciji obveza je evidentirana temeljem pregleda potraživanja od strane Federalnog zavoda PIO/MIO, nastalih provođenjem propisa o povoljnijem umirovljenju i Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju na dan 31.12.2010. godine. Vlada FBiH je Zaključkom broj 367/2010 od 14.04.2010. godine prihvatila dug prema Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko

osiguranje temeljem isplaćenih mirovina ostvarenih pod povoljnijim uvjetima i po općim propisima u iznosu od 180.979.871 KM. Navedenim zaključkom stavila je u obvezu Federalnom ministarstvu rada i socijalne skrbi, Federalnom ministarstvu financija, Federalnom ministarstvu za pitanje branitelja i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje da predlože nacrt sporazuma o načinu izmirenja obveza temeljem isplata mirovina ostvarenih pod povoljnijim uvjetima i po općim propisima u roku od 30 dana. Nije prezentirana dokumentacija da su poduzete aktivnosti sukladno navedenom zaključku.

Imajući u vidu da nije vršeno evidentiranje i plaćanje nastalih obveza temeljem dostavljenih zahtjeva za refundaciju i da nije uspostavljena adekvatna evidencija obveza prema PIO/MIO- u kao i da nije vršena adekvatna kontrola dostavljenih zahtjeva za refundaciju ne može se potvrditi iznos ni struktura iskazanih obveza temeljem mirovina iskazanih na poziciji „Ostalih razgraničenih rashoda“. Uzimajući u obzir da se iskazani dug odnosi na isplaćene mirovine do 31.12.2009. godine i da je isti iskazan na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ a ne i na rashodima i izdacima fiskalne godine, tj. u razdoblju kada su oni i nastali, ne može se potvrditi da je postupljeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

Potrebno je da se poduzmu dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključka Vlade FBiH, broj: 588/2009 od 30.07.2009 i 367/2010 od 14.04.2010. godine u cilju donošenja sporazuma o načinu izmirenja obveza temeljem isplata mirovina pod povoljnijim uvjetima.

Sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH sve rashode i izdatke priznavati i iskazivati temeljem uredno ispostavljenih i iskontroliranih knjigovodstvenih isprava na odgovarajućim pozicijama u onom razdoblju kada je obveza i nastala.

5.5.3 Transfer za civilne žrtve rata

Proračunom je odobren transfer za civilne žrtve rata u iznosu od 30.000.000 KM, a realiziran je u iznosu od 26.490.886 KM. Iz sredstava koja su odobrena Proračunom FBiH za 2010. godinu izvršena je isplata neizmirenih obveza za prosinac 2009. godine, a koja su bila iskazana na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“, u iznosu od 1.666.380 KM. Navedeno potvrđuje da su se trošila sredstva iz Proračuna odobrenog za 2010. godinu za izmirenje obveza za prethodnu godinu što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu, prema kojim proračunskim korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju rashode ako isti nisu odobreni u okviru iznosa alociranog za tog proračunskog korisnika.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se nije dosljedno primjenjivao Naputak o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata od strane općinskih službi u dijelu da se sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika unose u bazu podataka i da se u propisanom roku od 15 dana sa dokaznom dokumentacijom dostave nadležnim županijskim organima. Nedosljedna primjena navedenog Naputka odrazila se na isplatu proračunskih sredstava korisnicima prava koja su ta prava izgubili, što potvrđuje da Ministarstvo nije vršilo adekvatan nadzor kojim bi se onemogućile neutemeljene isplate. U 2010. godini izvršeno je 95.229 KM povrata temeljem neblagovremenog prijavljivanja promjena ili prestanka prava korisnika od strane općinskih organa. Povrat sredstava nije vršen na način da se sredstva vraćaju u Proračun FBiH, već umanjivanjem više isplaćenih sredstava u narednom mjesecu za više isplaćeni iznos u prethodnom mjesecu. Imajući u vidu odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna u FBiH za 2010. godinu navedeni način povrata nije utemeljen, obzirom da se potraživanja i obveze sa proračunskim sredstvima ne mogu kompenzirati.

Potrebno je da Ministarstvo osigura dosljednu primjenu Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata, o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, kao i da osigura adekvatan nadzor nad zakonskim korišćenjem prava utvrđenih Zakonom o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom.

5.5.4 Transfer podrška upošljavanju invalidnih osoba

Transfer podrška upošljavanju invalidnih osoba realiziran je u iznosu od 450.000 KM koliko je i odobreno proračunom. Odlukom Ministarstva od 21.05.2010. godine cjelokupan iznos doznačen je Federalnom zavodu za zapošljavanje za financiranje podrške zapošljavanju invalidnih osoba. Do kraja

fiskalne godine doznačena sredstva nisu utrošena u predviđene namjene, niti je Federalni zavod za zapošljavanje dostavio izvješće o namjenskom utrošku sredstava. Temeljem zahtjeva Ministarstva od 12.01.2011. godine upućenog Federalnom zavodu za zapošljavanje, izvršeno je doznačavanje ukupnog iznosa od 450.000 KM Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kao osnivački ulog. **Ne možemo potvrditi da su planirana sredstva utrošena sukladno Odluci Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2010. godinu čija je namjena utroška bila podrška poslodavcima za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, podrška za samozapošljavanje osoba sa invaliditetom i obuka i prekvalifikacija osoba sa invaliditetom, a sve u cilju zapošljavanja.**

Potrebno je da se utrošak proračunskih sredstava vrši sukladno Odluci Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele i za namjenu predviđenu programom.

5.5.5 Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida

Realiziran je u iznosu od 1.141.910 KM ili 99,6% odobrenog proračuna. Vlada FBiH Odlukom broj 346/010 od 29.04.2010. godine uredila je opće i posebne kriterije raspodjele sredstava tekućeg transfera i definirala korisnike sredstava: Institut za medicinsko vještačenje 630.000 KM, COMP 2000 d.o.o. Sarajevo 269.000 KM (održavanje SOTAC baze neratnih invalida 175.500 KM i održavanje SOTAC baze civilnih žrtava rata 93.500 KM), Elektronski računarski centar zdravstva i mirovinskog osiguranja d.o.o. Sarajevo 117.000 KM i financiranje troškova Ministarstva temeljem uvođenja u prava neratnih invalida 129.999 KM. Odlukom je uređena obveza korisnika sredstava da izvještava mjesečno o utrošku navedenih sredstava Ministarstvo i obvezu Ministarstva da tromjesečno izvješćuje Federalno ministarstvo financija i Vladu FBiH o utrošku istih.

Institutu za medicinsko vještačenje u FBiH doznačena su sredstva u iznosu od 630.000 KM temeljem zaključenog ugovora broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine, prema kojem je Institut za medicinsko vještačenje u FBiH preuzeo obvezu da vrši poslove medicinskog vještačenja tjelesnog oštećenja i drugih vrsta medicinskog vještačenja korisnika prava iz oblasti socijalne skrbi. Realizacija obveza iz ugovora vršila se temeljem ispostavljenih faktura za izvršene usluge i priloga, pregleda osoba kod kojih je izvršeno vještačenje. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je vršeno mjesečno izvješćivanje o utrošku navedenih sredstava od strane Instituta za medicinsko vještačenje sukladno naprijed navedenoj odluci.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne možemo potvrditi da su sredstva u cijelosti realizirana temeljem ispostavljenih faktura (139.596 KM) kako je uređeno ugovorenim odnosom. Navedeni iznos doznačen je temeljem dostavljenih spiskova izvršenog medicinskih vještačenja u siječnju 2011. godine. Temeljem prezentirane dokumentacije nije se mogla potvrditi opravdanost trošenja proračunskih sredstava odobrenih za 2010. godinu za izmirenje obveza stvorenih u 2011. godini, a time ni da je u navedenom slučaju postupljeno sukladno članku 59. Zakona o proračunima FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH kojim je uređeno da se rashodi i izdaci evidentiraju u razdoblju kad je obveza za plaćanje nastala.

Potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni Ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu redovitog izvješćivanja o izvršenim uslugama od strane istog.

Potrebno je sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH rashode evidentirati u razdoblju kada su i nastali.

Na ime Projekta održavanja aplikacije SOTAC baze neratnih invalida i baze civilnih žrtava rata za 2010. godinu, a temeljem zaključenih ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga **Firmi COMP 2000 d.o.o.** Sarajevo doznačena su sredstva u visini od 269.000 KM. **Uvidom u zaključene ugovore konstatirali smo da istima nisu određene vrste usluga, cijena pojedinačnih usluga kao ni način praćenja izvršenja istih i da su zaključeni bez prethodno provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača kako je uređeno Zakonom o javnim nabavama BiH. Navedeno smo konstatirali i revizijom finansijskih izvješća za 2009. godinu.**

Izmirenje obveza prema firmi COMP 2000 d.o.o. Sarajevo vršeno je na način da se u Glavnu knjigu riznice mjesečno unosila obveza po ispostavljenim fakturama, koje se nisu temeljile na prethodno **pisanim**

naložima o potrebi angažiranja izvršenja usluga kako je to uređeno zaključenim ugovorima, a koji bi potvrdili utemeljenost iznosa fakturirane obveze.

Zbog naprijed navedenog uzimajući u obzir da ugovorom nisu jasno definirani poslovi, cijena pojedinačnih usluga, kao i da se angažiranje trebalo vršiti isključivo po pisanom nalogu Ministarstva, ne možemo potvrditi iznos iskazanog troška od 269.000 KM. Posebno ističemo da je i u prethodnim revizijama konstatiran naprijed navedeni propust (nedosljedna primjena Zakona o javnim nabavama BiH kod zaključivanja ugovora i da istima nisu jasno definirane pojedinačne vrste usluga, cijena usluga, kao i način praćenja izvršenja istih). Također, nije potvrđena utemeljenost iskazanog troška i nisu od strane Ministarstva poduzete aktivnosti u cilju otklanjanja istih.

Elektronskom računarskom centru zdravstva i mirovinskog osiguranja d.o.o. Sarajevo po navedenom transferu doznačena su sredstva u iznosu od 117.000 KM. Sredstva su doznačena temeljem Ugovora broj 02-14/3-1544/10 od 14.06.2010. godine o pružanju usluga unosa u bazu podataka o neratnim invalidima putem operatera za 2010. godinu. Isti je Zaključen temeljem Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH i Odluke ministra o dodjeli sredstava „Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida“. Ugovorom nije uređena ni količina ni cijena pojedinačnih usluga. Realizacija ugovorenog iznosa je vršena u visini jedne dvanaestine predviđene proračunom. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je prijenos sredstava vršen sukladno Odluci Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava ispunjenjem općih i posebnih kriterija. Nisu prezentirana ni mjesečna izvješća o obavljenom poslu, a godišnje izvješće ne sadrži podatak o obimu izvršenih usluga.

Potrebno je da se prilikom zaključivanja ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga jasno i konkretno specifikira vrsta, količina i cijena usluge, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i da se istim obuhvate odredbe o tajnosti podataka, načinu pristupa IT resursima i da se angažiranje vrši isključivo po pisanom nalogu Ministarstva.

Izbor najpovoljnijeg ponuđača za pružanje i održavanje računarsko informatičkih usluga potrebno je vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Potrebno je da se prilikom zaključivanja ugovora o pružanju usluga unosa u bazu podataka o neratnim invalidima uredi jasno vrste, količine i cijene pojedinačnih usluga, kao i da se realizacija vrši sukladno Odluci Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava ispunjenjem općih i posebnih kriterija.

5.6 Kapitalni transfer Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH

Zakonom o osnovama socijalne skrbi uređeno je da nadzor nad stručnim radom ustanova koje osniva FBiH vrši Ministarstvo, dok sukladno Odredbama Zakona o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne skrbi u FBiH nadzor nad stručnim radom i nadzor nad zakonitošću rada zavoda vrše: Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, svako u okviru svoje nadležnosti.

Realizirana sredstva transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH“ iskazana su u visini od 1.500.000 KM. Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH“ uređeni su opći i posebni kriteriji za raspodjelu. Iz prezentirane dokumentacije ne možemo potvrditi da je utrošak sredstava vršen sukladno uređenim kriterijima, da su dodjelu sredstava uvjetovali ponuđeni programi i projekti ustanova za zbrinjavanje, kao i analize postojećeg stanja u ustanovama. Također ne možemo potvrditi da su cjelokupna planirana sredstva utrošena za navedenu namjenu, odnosno dio sredstava je odlukom ministra dodijeljen i korisnicima koji nemaju status ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH kao što su Savez invalida FBiH 150.000 KM, općina Domaljevac – Šamac 70.000 KM i Dječiji vrtić Orašje 25.500 KM. Nije predočena dokumentacija da su korisnici sredstava izvješćivali Ministarstvo o utrošku istih sukladno navedenoj odluci.

Potrebno je realizaciju transfera vršiti sukladno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH u dijelu utroška planiranih sredstava sukladno uređenim kriterijima i namjenama predviđenih Programom utroška istih.

5.7 Ostali nalazi

5.7.1 Transfer za fabriku urinara

Savez Invalida FBiH dostavio je Ministarstvu izvješće o poduzetim aktivnostima na izradi tehničke dokumentacije (izvedbeni projekt i pripremni radovi), a temeljem doznačenih sredstava u 2007. godini od 500.000 KM za izgradnju Fabrike urinara i mokraćnih kesa, nije se moglo zaključiti da su sredstva utrošena za namjene za koje su i odobrena, što je konstatirano i revizijom finansijskih izvješća za 2009. godinu. Dana je preporuka Ministarstvu da se izvrši uvid u dokumentaciju i da se na temelju konstatiranog poduzmu mjere. Nije predočena dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministarstvo postupilo po istoj. **I pored navedenog tijekom 2010. godine odlukom Ministarstva doznačena su sredstva od 150.000 KM Savezu invalida FBiH i to koristeći sredstva pozicije kapitalnih transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini Federacije BiH“ odobrena u iznosu od 1.500.000 KM čija namjena nije bila predviđena za ovu svrhu. Istom odlukom uređeno je da se sredstva doznače nakon provedenih procedura izbora najpovoljnijeg izvođača radova sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH. Nije predočena dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi da je ispunjen uvjet za doznaku sredstava, odnosno da je doznaci prethodio ugovor o izboru najpovoljnijeg izvođača radova.**

Potrebno je da Ministarstvo prati namjenski utrošak doznačenih proračunskih sredstava za izgradnju Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima i temeljem konstatiranog da poduzme adekvatne mjere.

Potrebno je da se proračunska sredstva koriste za namjene i u visini predviđene u posebnom dijelu Proračuna, kao i doznaku sredstava vrši sukladno odluci Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava poštujući kriterije raspodjele, svrhu raspodjele i korisnika raspodjele sredstava iz programa.

5.8 IT sustav

Za podršku procesu analitičkih evidencija i obračunu naknada korisnika socijalnih prava građana FBiH iz zakonskih nadležnosti Ministarstva se koristi softversko rješenje SOTAC (Social Sector Technical Assistance Project), u kom se obrađuje značajna vrijednost proračunskih sredstava i na taj način značajno utiče na finansijske iskaze Ministarstva. SOTAC je financiran iz kreditnih sredstava međunarodne zajednice i u vlasništvu je države BiH, a ministarstvo raspolaže izvornim kodom.

Prvobitno tehnološko rješenje bazirano na kompleksnim replikacijama podataka zamijenjeno je praktičnijim baziranim na Internet tehnologijama. Softver se izvršava na serverskoj infrastrukturi u Ministarstvu, a pristup se ostvaruje lokalno sa radnih stanica lociranih u ministarstvu i udaljenih lokacija u socijalnim županijskim/općinskim centrima/slужbama putem komunikacijskih linija telekom operatera. Sistem generira izvješća iz procesa obračuna sa kojih se manuelno izrađuju nalozi u glavnu knjigu.

U prethodnom periodu softver je dograđivan za vođenje evidencija i obračun naknada civilnim žrtvama i povezivanja sa ljekarskim povjerenstvima u Institutima za medicinsko vještačenje i preuzimanja podataka u svrhu bolje kontrole. Skrećemo pažnju da se funkcionalnost softvera koja omogućuje povezivanje sa ljekarskim povjerenstvima i preuzimanje podataka ne koristi iako su razvoj izdvojena značajna proračunska sredstva.

Cjelokupnu podršku sustavu SOTAC (softversko rješenje i pripadajuća informatička infrastruktura) što uključuje administriranje aplikacije, sustava i baze podataka, održavanje aplikativnog softvera vrši firma koja je jedan od autora softvera. Ministarstvo nema uposlenog IT osoblja kako bi se dio poslova podrške sustavu SOTAC obavljao u Ministarstvu.

Za izbor vršioca usluga eksterne podrške primjenjuje se postupak Zakona o javnim nabavama BiH koji ne osigurava konkurenciju i izbor najpovoljnijeg ponuđača.

Ugovor o održavanju između Ministarstva i vršioca usluge sadrži neprecizne formulacije i terminologiju, a ne i sve bitne elemente poslovnog odnosa (vrstu, opis, količinu i cijenu usluge) što ostavlja prostor za različita tumačenja odredbi ugovora i dodatno fakturiranje usluga. Predmetni ugovor ne sadrži definisan načinu pristupa vršioca usluge resursima IT sustava Ministarstva.

Kontrola izvršenih usluga iz ugovora u Ministarstvu vrši se na razini krajnjeg korisnika sustava SOTAC što ne osigurava kontrolu specijalističkog dijela izvršenih informatičkih usluga kao i pristupanja sustavu.

Ministarstvo nema regulirana pravila za način pristupa i korištenja resursa IT sustava što za krajnju posljedicu može imati neovlašteno korištenje prava.

Za podršku procesu isplata i kontrola dijela mirovina ostvarenih pod posebnim uvjetima Ministarstvo koristi pomoćne evidencije u Excel tabelama. Kontrole isplaćenih sredstava se vrše na razini zbirnih vrijednosti i broja korisnika na način da se mjesečni spiskovi u elektronskoj formi preuzeti od PIO/MIO uspoređuju sa evidencijama u obliku Excel tabela formiranih temeljem podataka dobijenih iz istog izvora. Ministarstvo nema uvida u izvornu dokumentaciju temeljem koje je ostvareno pravo, kao ni u proces uvođenje korisnika u pravo i prestanak prava.

Ministarstvo nema izrađen strateški okvir za razvoj IT funkcija usklađen sa strategijom poslovnog razvoja. S obzirom na značaj sredstava koja se obrađuju u sustavima i troše za održavanje i razvoj sustavan planski pristup smatramo bitnim jer osigurava sveobuhvatne analize opravdanosti i moguća rješenja što utiče na racionalno trošenje sredstava.

Izraditi strateški plan razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva i racionalno trošenje proračunskih sredstava. Osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru –aplikaciji.

Potrebno je osigurati stručne resurse za vršenje i kontrolu IT funkcija sukladno Zaključku Vlade FBiH.

Potrebno je da se prilikom zaključivanja ugovora o pružanju informatičkih usluga jasno i konkretno specificira vrsta, opis, količina i cijena usluge kao i način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, definišu odredbe o tajnosti podataka, načinu pristupa IT resursima, prava vlasništva.

Preporučujemo da Ministarstvo izvrši analizu stanja i sa zainteresiranim stranama osigura potrebne preduvjete za korištenje izrađenog softvera za povezivanje sa ljekarskim povjerenstvima Instituta za medicinsko vještačenje.

Preporučujemo izradu elektronskog registra korisnika mirovina ostvarenih po posebnim uvjetima kao i automatizaciju kontrole isplata predmetnih mirovina izvršenih u PIO/MIO u svrhu kontrole trošenja proračunskih sredstava.

5.9 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2010. godine

Povjerenstvo za popis potraživanja i obveza na dan 31.12.2010. godine konstatiralo je na „Poziciji ostalih razgraničenih rashoda“ stanje neizmirenih obveza temeljem duga prema PIO/MIO na ime isplaćenih mirovina u iznosu od 180.971.968 KM i obveza prema osobama sa invaliditetom temeljem izdanih rješenja sukladno Zakonu o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom od 58.881.518 KM. Iz prezentirane dokumentacije nije se moglo potvrditi da je Povjerenstvo za popis navedenih obveza raspolagalo relevantnom dokumentacijom temeljem koje je utvrđen iznos navedenih obveza, broj korisnika i iznos prava koja su isti ostvarili sukladno naprijed navedenim zakonskim propisima. Za obaveze prema PIO/MIO nije utvrđeno razdoblje na koje se iste odnose.

Uvidom o izvršeni popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2010. godine, konstatirali smo da nije prezentirana dokumentacija o stvarnom korištenju poslovnog prostora od strane Ministarstva, kao i dokumentacija na temelju koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje nepokretne imovine ukupne vrijednosti od 1.718.952 KM što je konstatirano i prethodne godine. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi u cijelosti iskazano stanje stalnih sredstava i obveza na poziciji „Ostalih razgraničenih rashoda“.

Potrebno je nastaviti sa aktivnostima vezanim za prikupljanje dokumentacije o vlasništvu nad nepokretnom imovinom ili pravom na raspolaganje, a u cilju ulaska u posjed.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi se očitovalo dopisom broj 02-14/1-1087/11 od 13.05.2011. godine, na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih

izvješća za 2010. godinu. U navedenom očitovanju dat je Komentar na kvalifikacije u revizijskom mišljenju, koji nije prihvaćen iz razloga što uz ista nije priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjenu danih nalaza i kvalifikacija.

Komentar koji se odnosi na postupanje po preporuci poduzimanja aktivnosti na vršenju analize zakona i uredbi o povoljnijim uvjetima umirovljenja i prijedlogu zakona temeljem kojeg će se na jedinstven način urediti umirovljenje je djelimično prihvaćen i inkorporiran u konačnom Izvješću.

Detaljna pojašnjenja dana su u Pismu menadžmentu dostavljenom uz Konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2010. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:

Hajra Imširović, dipl. iur.

Članovi tima:

Mirko Mišić, dipl. oec.

Sabina Avdić, dipl. oec.

Prilog br.1
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi na dan 31.12.2010. godine

Izraženo u KM

Redni broj	Vrsta rashoda	Proračun za 2010. godinu ¹	Izmjene i dopune Proračuna za 2010. godinu ²	Tekuća pričuva u 2010. godini ³	Smanjenje zakonskog proračuna ⁴	Operativni proračun za 2010. godinu ⁵ (od 4 do 6)	Izvršenje proračuna za 2010. godinu	Izvršenje proračuna za 2009. godinu
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	3.587.345	3.587.345		-20.163	3.567.182	3.376.423	3.475.594
1.	Bruto plate zaposlenih	2.017.712	2.017.712			2.017.712	1.959.830	2.001.623
2.	Naknade troškova zaposlenih	360.973	360.973		-20.163	340.810	303.994	386.599
3.	Doprinosi poslodavca	211.860	211.860			211.860	206.813	210.170
4.	Putni troškovi	70.000	70.000			70.000	40.954	39.349
5.	Izdaci za energiju	70.000	70.000			70.000	50.499	51.116
6.	Izdaci za komunalne usluge	126.000	126.000			126.000	124.465	120.959
7.	Nabavka materijala	52.000	52.000			52.000	51.825	41.628
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	52.000	52.000			52.000	38.994	39.033
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	341.800	341.800			341.800	338.715	340.765
10.	Izdaci za tekuće održavanje	70.000	70.000			70.000	68.176	44.373
11.	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	30.000	30.000			30.000	10.662	15.246
12.	Ugovorene usluge	185.000	185.000			185.000	181.496	184.733
II	Tekući grantovi	261.087.999	359.119.499	6.500		359.125.999	355.527.482	250.938.771
1.	Grantovi pojedincima	227.150.000	325.150.000			325.150.000	325.148.756	223.507.625
	<i>Transfer za lica sa invaliditetom – neratni invalidi</i>	<i>150.000.000</i>	<i>105.000.000</i>				<i>98.492.222</i>	
	<i>Transfer za PIO/MIO – refundacija sred. za penz. vojn. po povolj. uslovima-Uredba II⁶, III⁷</i>	<i>41.318.450</i>	<i>73.140.297</i>				<i>39.315.822</i>	
	<i>Grant FBiH – Zakon o pravima demobilisanih branitelja i članova njihovih obitelji</i>	<i>11.645.254</i>	<i>30.885.198</i>				<i>37.814.793</i>	
	<i>Grant FBiH – Zakon o pravima branitelja i članova njihovih obitelji</i>	<i>2.364.882</i>	<i>6.257.625</i>				<i>7.623.986</i>	
	<i>Grant FBiH – za priznanje posebnog staža iz člana 94. Zakona o</i>	<i>20.423.984</i>	<i>54.175.597</i>				<i>77.932.833</i>	

¹ Proračun FBiH za 2010. godinu (»Sl. novine FBiH« br. 81/09)

² Zakon o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010. godinu (»Sl. novine FBiH« br. 58/10)

³ Dio odobrenih sredstva Tekuće pričuve u iznosu od 13.000.000 KM su obuhvaćena Zakonom o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010. godinu.

⁴ Za utvrđenu razliku od 20.163 KM manje odobrenog proračuna u odnosu na ukupno odobrena sredstva (Izmjene i dopune proračuna+/-Tekuća pričuva), nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio razlog smanjenja sredstava odobrenih Proračunom FBiH za 2010. godinu

⁵ Ukupno odobreni operativni proračun za 2010. godinu

⁶ Uredba o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBiH

⁷ Uredba o izmjeni i dopuni Uredbe o stjecanju prava na starosnu mirovinu pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva obrane

	<i>mirovinsko invalidskom osiguranju</i>							
	<i>Grant FBiH – za preuzete korisnike mirovina bivše JNA iz člana 139. Zakona o mirovinskom invalidskom osiguranju</i>	1.397.430	3.691.283				5.454.663	
	<i>Grantovi pojedincima – Isplaćene obaveze za PIO/MIO iz 2009. godine</i>	-	7.000.000				7.007.903	
	<i>Transfer za lica sa invalid.-neratni inv.(ispl. duga po osnovu izmj. i dopuna Zakona o osnovama socijalne zaštite od 01.10.2009. godine)</i>	-	30.000.000				37.967.739	
	<i>Tran. za lica sa invalid.-neratni inv.(isplata duga po osnovu izmj. i dopuna Zakona o osnovama socijalne zaštite od 01.10.2009. godine)</i>	-	15.000.000				13.538.795	
2.	Grantovi neprofitnim organizacijama	33.937.999	33.969.499	6.500		33.975.999	30.378.726	27.431.146
	<i>Ekonomsko socijalno vijeće</i>	300.000	300.000				300.000	
	<i>Transfer za organizacije civilnih invalida</i>	200.000	200.000				200.000	
	<i>Grantovi civilnim žrtvama rata</i>	30.000.000	30.000.000				26.490.886	
	<i>Podrška zapošljavanju invalidnih lica</i>	450.000	450.000				450.000	
	<i>Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida</i>	1.145.999	1.145.999				1.141.910	
	<i>Transfer za odvikavanje od ovisnosti</i>	200.000	200.000				200.000	
	<i>Provedba zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji</i>	200.000	200.000				200.000	
	<i>Transfer Savezu logoraša BiH i partn.sudionic. -Proj.provedbe Odluke SISP uz osig. istraživ. dokazne dokumentacije</i>	450.000	450.000				450.000	
	<i>Grantovi neprofitnim organizacijama – Zapošljavanje Roma</i>	100.000	100.000				100.000	
	<i>Transfer Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH</i>	250.000	250.000				250.000	
	<i>Transfer za provedbu strateškog plana za prevenciju nasilja u obitelji u FBiH za 2009./2010. godinu</i>	80.000	80.000				0	
	<i>Transfer za realizaciju aktivnosti predviđenih Uredbom o primjeni odgojnih prep. prema malolj. u FBiH</i>	50.000	50.000				50.000	
	<i>Transfer za strategiju protiv maloljetničkog prestupništva u BiH</i>	70.000	70.000				70.000	
	<i>Transf. za suradnju sa ustanovama socijalne zaštite</i>	32.000	63.500	6.500			70.000	
	<i>Transfer – Implementacija mjera iz Akcionog plana u okviru Strategije zapošljavanja FBiH</i>	400.000	400.000				400.000	
	<i>Transfer za Mirovno vijeće</i>	10.000	10.000				5.930	
III	Kapitalni grantovi	1.500.000	1.500.000			1.500.000	1.500.000	700.000
1.	Rekonstruk. Ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH	1.500.000	1.500.000				1.500.000	
IV	Kapitalni izdaci	60.000	60.000			60.000	58.489	41.503
1.	Nabavka opreme	60.000	60.000			60.000	58.489	41.503
	UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV)	266.235.344	364.266.844	6.500	-20.163	364.253.181	360.462.394	255.155.868
	Broj zaposlenih	83	83			83	83	83